

Hollman

door Emile Hollman

Geluk

Mijn vriend en zoon zit naast me in de auto. Vanavond voetbalt hij tegen Roda JC. Ik baal, ik kan niet mee. We kijken zwijgend voor ons uit en zien hoe het laatste licht van de dag smooit in het asfalt. Werkelijk draait hij de volumeknop van de cd-speler open. En weet niet hoe snel hij die weer om moet zetten. Slapende hond is wakker en zet het volume weer hoger. De vriend slaat zichzelf voor het hoofd. En komt krek met dezelfde reactie als Maasje een dag eerder: Ik snap dus echt niet wat jij hier mooi aan vindt. Ik probeerde het uit te leggen, maar ze keek me aan of ik volkomen mesjogge was geworden. Ik stel de vriend dezelfde vraag: doe eens je best om er ook maar iets moois in te ontdekken. Al sla je ze dood. Het is een van mijn grootste wensen deze cellosuites eens li-ve achter elkaar te horen, zeg ik tegen de vriend. „Dus”, vat hij

samen, om zich ervan te vergewissen dat hij dit goed heeft gehoord: „Je wil dus niets liever in deze hele wereld dan deze muziek horen.” „Dat is wat overdreven, maar het is wel een grote wens ja.” Hij schudt meewarig zijn hoofd. „Het is trouwens ook een grote wens van me dat jij de schoonheid van deze suites ooit leert kennen.” Even hoor ik een echo van mijn vaders stem. „Dat gaat niet lukken, pap.” „Wat is jouw allergrootste wens dan?” Weer een meewarig schudden van het hoofd, twee handen helpen het gebaar te dragen. „Kun je dat echt niet verzinnen? Miljardair worden natuurlijk. Dan ben je pas echt gelukkig, je kunt met je vrienden in een groot huis gaan wonen, lekker stunten met dure auto's. Je kunt alles kopen.” „Liefde kun je niet kopen.” „Wel, als je veel geld hebt, kun je kiezen wie je wilt.” We zijn bijna bij de voetbalclub, maar de weg is nog lang.

Reünie

door Guus Urlings

Aannemersreünie in Roermond

Dit jaar is het precies een kwarteeuw geleden dat het Roermondse aannemersbedrijf Straus van Mierlo werd overgenomen door - zoals het destijds nog heette - BAM Bredero Bouw. Voor een aantal oud-medewerkers van het bedrijf is dat 'jubileum' aanleiding genoeg om plannen te maken voor een reünie. Voorzichtige plannen, voorsnog, want ze willen eerst peilen of er voldoende belangstelling voor is bij de komende reünie. Hij deed, dan is zaterdag 26 oktober de datum. Nogmaals: alleen bij voldoende belangstelling.

toen nog eens te ontmoeten en herinneringen op te halen? Laat dat dan vóór 1 maart aanstaande even weten door een mailtje met naam en (e-mail)adres te sturen naar Strausvanmierlo@bamutiliteitsbouw.nl. Of neem contact op met Jan Ramakers, Maasweg-west 6, 6086 BX Neer (tel. 0475-592996), Ben van Eck (0475-318553), John Roemen (0475-483688) dan wel Tina Waeijen-Giebelen (0475-570772). Heeft u nog contact met andere oud-medewerkers? Maak hen dan even atted op deze oproep. O ja... Nog even dit. Als de reünie er komt, dan is zaterdag 26 oktober de datum. Nogmaals: alleen bij voldoende belangstelling.

Werknemers van SvM aan het werk in Heibloem (1961).

foto P.Geurts

‘Lukt het bij jou soms niet, meid?’

En, heb jij al kinderen? Zo'n vraag kan vrouwen met een onvervulde kinderwens volledig uit het lood slaan, weet Yvonne Prins. Zij wilde graag kinderen, maar kreeg ze niet. En dan? Hoe overleef je feestjes vol zwangere vriendinnen? Wat doe je met de rest van je leven als moeder worden (nog) niet lukt? In een luchtige survivalgids geeft de psychologe tips.

door Ingrid Beckers
door illustratie Censuur.com

Ongewenste kinderloosheid raakt aan onze diepste verankerde wensen. Je wilt jezelf als mens voortplanten. Dreigt dat te mislukken, dan word je tot in het diepst van je kern geraakt”, zegt Simone (31). Al vier jaar lang hoopt ze elke maand op een zwangerschap. Tevergeefs tot nu toe; ze is bezig aan haar derde ivf-behandeling. „Moederschap is voor mij een fundamentele behoefte”, zegt ze. „Een kind geeft je een levensdoel, bestaansrecht en het relatieve al het andere. Als ik echt geen moeder word, kom ik in een existentiële crisis.”

Als of dat al niet moeilijk genoeg is, word je vanaf een bepaalde leeftijd ook nog eens overal met gezellige ronde buiken en kinderen geconfronteerd. Zoals psycholoog/auteur Yvonne Prins het verwoordt: „Op een dag kijk je op een verjaardagsvsite om je heen en beseft je dat jij tussen al dat rondkruipend en rennend kroost ongeveer de enige kinderloze vrouw bent. Dat is heel pijnlijk. Ik herinner me een feestje met springkasteel midden in de tuin. In de groepjes ouders eromheen gingen de gesprekken alleen over kinderen. Daar stond ik dan: kinderloos en ook nog net een verbroken relatie. Op zo'n moment sta je overal buiten.” Vanaf haar 15de wist Prins dat kinderen krijgen voor haar niet vanzelfsprekend zou zijn, omdat ze de zogenaamde taaislijmziekte heeft. Ze onderging een longtransplantatie, maar een zwangerschap betekent desondanks nog te veel risico voor haar gezondheid. „Mijn verdriet om die onvervulde kinderwens was groot en veelomvattend”, zegt ze. Als psycholoog besloot ze

een boek over het thema te schrijven, dat als doel heeft lotgenoten te steunen. „Ik hoop dat ik lezers handvatten biedt, zodat ze de kwesties waarmee ze worstelen beter kunnen hanteren.” Dan verwacht je zware kost; dat is *En, waar blijven de kinderen* niet. Het is een survivalgids, voor als je een kind wilt, maar (nog) niet hebt, aldus de ondertitel. Nuchter, bij vlagen zelfs luchtig. De titel verwijst direct naar onachtzame vragen en opmerkingen die kinderloze vrouwen blijkbaar te pas en te onpas naar hun hoofd krijgen geslingerd. „Meestal bedoelen mensen het goed hoor, maar ik weet van vrouwen dat het behoorlijk confronterend kan zijn als een tante tijdens een babyborrel fluistert: 'Lukt het bij jou soms niet meid?' Of een dronken vriendin op een feestje roept: 'Ik wou dat ik je mijn baarmoeder kon lenen.' Zo'n opmerking kan emoties activeren op een moment dat het helemaal niet uitkomt.” Ja, wat doe je eraan, behalve heel hard naar de wc hollen? “Met simpele aandachtstruc kun je jezelf best goed wapenen tegen opwellende tranen”, denkt Prins. „Je kunt ook veel leed voorkomen door goed na te denken over wie je wat vertelt. Zo verklein je de kans dat vage kennissen vragen gaan stellen en je aldoor meelevende blikken toewerpen.” Komt de onvermijdelijke vraag 'En, al kinderen?', dan werkt dit antwoord aardig: 'Nee, maar jij bent de eerste die het hoort.' De wedervraag is een prima afleidingsmanoeuvre. 'Nee, heb jij ze? Hoe heten ze?' Tot zover het luchtige gedeelte, want Prins' survivalgids gaat over meer dan alleen maar ongemakkelijke sociale situaties. De psycholoog zoemt in op levensvragen waarmee veel vrouwen kampen die (nog) geen kinderen hebben. Prins: „Ongewenste kinderloosheid

kan een aanslag zijn op het zelfvertrouwen. Wat dan kan werken, is de focus verleggen. Ik adviseer vrouwen na te gaan wat vrouwelijkheid voor hen inhoudt, behalve kinderen krijgen. En welke eigenschappen dan alleen maar ongemakkelijke sociale situaties. De psycholoog zoemt in op levensvragen waarmee veel vrouwen kampen die (nog) geen kinderen hebben. Prins: „Ongewenste kinderloosheid

vrouwen met een (nog) onvervulde kinderwens andere doelen in hun leven gaan parkeren. „Er zijn inderdaad dingen die je beter niet kunt doen tijdens een ivf-behandeling. Maar door te focussen op één zaligmakend doel, kinderen krijgen, maak je jezelf wel enorm kwetsbaar.” Hoe meer andere doelen vrouwen voor zichzelf formuleren om gelukkig te worden, hoe beter, stelt Prins. „Denk bijvoorbeeld

aan een sportief doel, promotie maken, meer betekenen voor anderen of de relatie met je partner verdiepen.” Zo haalde Simone tussen de ivf-pogingen door onlangs een on-ning verwacht succes op haar werk. „Dat deed me zó goed”, zegt ze. „Ik voelde me weer de moeite waard als persoon, ook al heb ik nog geen kinderen.” Dat neemt niet weg dat de pijn en het gevoel van leegte blijven en

ook niet weggaan totdat er uiteindelijk een baby is, of definitief het doek valt. „Afscheid nemen van een kinderwens is een groot verlies”, weet Prins natuurlijk uit ervaring. „Het is een rouwproces dat je nooit helemaal kunt afsluiten, omdat het gemis op verschillende momenten in je leven terugkomt. Als je vriend je verlaat en jij alleen zonder kinderen achterblijft. Of als de eerste kleinkinderen van vriendin-

Onderhoud de vriendschap

Als vriendinnen aan de lopende band kinderen krijgen terwijl het bij jou niet lukt, kan dat behoorlijk confronterend zijn. Psycholoog Yvonne Prins geeft tips om de band desondanks goed te houden:

Geef de ruimte

Vriendinnen zullen huiverig zijn om hun kinderverhalen met jou te delen, omdat ze je verdriet kennen. Geef aan dat je graag hoort wat hen bezighoudt.

Schik je in wittebroodsweken

Accepteer dat de eerste weken en maanden na de geboorte van een kind weinig ruimte over is voor jou. Dat gaat vanzelf weer over en dan is er weer tijd en interesse voor jou.

Probeer spontane acties uit

Nodig je vriendin spontaan uit om naar de film te gaan en voorkom dat je invult dat ze toch niet kan. Misschien verzucht zij op de bank tegen haar partner dat ze weer eens zo graag iets leuks wil doen.

Ook jouw verhalen doen er toe

Vertel net als vroeger. Voor veel moeders is het juist prettig weer eens verhalen te horen over werk of spannende dates. Ze hebben daarnaast ook zelf vaak een trigger nodig om over iets anders te praten dan slaapjes en fruitthapjes.

nen worden geboren. Uiteindelijk vind je de veerkracht om er makkelijker mee om te gaan en je bakens te verzetten. Zelf heb ik mijn rust gevonden. Als ik middenin het jaar een zonvakantie boek, kan ik zelfs genieten van de voordelen die het leven zonder kinderen biedt.”

Yvonne Prins - *En, waar blijven de kinderen?* Scriptum, 16,95 euro.

Voor zedenpolitie blijft het

door Monique Brandt

Voor *De sekspolitie* wijkt filmmaker en fotograaf Roy Dames wat af van zijn vaste werkwijze. Voor het eerst filmt hij vanuit het perspectief van de politie. De documentaire focust op het werk van het opsporingsteam van Commerciale Zeden in Den Haag. Doel: bestrijding van mensenhandel. De vele regels maken het voor Ed en zijn collega's lastig daders te pakken. Bovendien wordt ruim een

derde van hun tijd in beslag genomen door veelal Afrikaanse vrouwen die gebruikmaken van de zogeheten B9-regeling. Deze bepaalt dat vrouwen die mogelijk slachtoffer zijn van mensenhandel en aangifte doen, nog drie maanden in Nederland mogen blijven. Hoewel elke aangifte serieus wordt opgenomen, zijn deze aangiftes vrijwel nooit met bewijs te staven. Dat frustreert de rechercheurs mateloos, zegt Dames, die ruim een jaar meeliep met de politie, vaak zonder camera. Hij wilde de dagelijkse praktijk van de

rechercheurs Ed, Anita en Frans laten zien, zonder opsmuk. Vrolijkmakend is niet meteen het juiste woord voor de film. De rechercheurs hebben het zwaar met mensenhandelaren die door de mazen van de wet glippen. En met de enorme stroom vrouwen die maar blijft komen en waarop lastig grip is te krijgen. „Bij de eerdere serie *Dossier loverboy* kreeg ik van betrokkenen altijd te horen dat de politie te weinig doet. Nu weet ik dat ze wel veel doet, maar vaak geblokkeerd wordt door wetgeving.

VECHTEN tegen de bierkaai

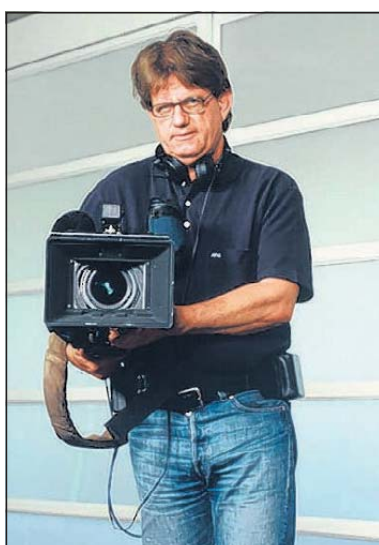
Dan mag je van geluk spreken dat deze rechercheurs tegen de stroom in toch doorgaan met hun werk. Ed, Frans en Anita klampen zich vast aan die paar meiden die ze er uithalen. Tervijl het vechten tegen de bierkaai is. Ook zelf heeft Dames weleens genoeg van zijn werk rond de afvalput van de maatschappij. „Soms word ik er helemaal ziek van, maar het blijft trekken. Ik heb toch de drang te laten zien dat al die zogenaamde slechte mensen ook andere kanten hebben.”

De zin van alles wat hij zelf tot nu toe heeft gedaan, wil hij vatten in zijn volgende film, *Broers*. Die is in april bij de EO te zien. Een telefontje over de dreigende sluiting van zijn oude kerk in vroegere woonplaats Beverwijk, haalde een hele geschiedenis naar boven met betrekking tot zijn op 22-jarige leeftijd overleden broer Harry, een toen veelbelovende sterrenkundige. Welke invloed hebben het wereldbeeld, het geloof en vooral de dood van zijn broer op zijn leven gehad? „De conclusie van de film wordt

ongeveer: mijn films hebben zin gehad, maar dat is, zoals alles, relatief. Als je een film maakt, heb je mazel als ze na tien jaar soms nog over je praten, maar dan is het wel afgelopen.” Voor hemzelf wordt *Broers* misschien wel zijn belangrijkste film. „Ik dacht: als ik de pijp uitga, heb ik deze vast gemaakt. Ik móet deze film gewoon maken.” Verder heeft hij nog projecten genoeg in bewerking. Zoals de film over de pedofiel die hij tien jaar lang volgde. En het project met de werktitel *Penoze*, waarvoor hij met

Arnold-Jan Scheer 26 jaar geleden voor het eerst de Amsterdamse onderwereld volgde en waarin onder meer de oorlog rond de in 1991 geliquideerde crimineel Klaas Bruinisma, alias De Dominee, uit de doeken wordt gedaan. Deze is, inclusief gloednieuw materiaal, volgend jaar klaar, een omroep is nog niet gevonden. „Al moeten we er met zijn tweeën naar kijken, die film komt er.”

De sekspolitie, maandag Ned. 2, 20.25 uur.

Rov Dames.

foto's NCRV